

at råde bod på den skete krænkelse i det omfang, der er mulighed herfor.

Det er som nævnt en betingelse for at kunne indgive klage til Kommissionen, at vedkommende hævder at være blevet krænkede, jf. artikel 25, stk. 1. Såfremt en person indgiver klage til Kommissionen over en for lang sagsbehandlingstid, vil klagen blive afvist efter artikel 27, stk. 2, jf. artikel 25, stk. 1, såfremt der, forud for indgivelsen af klagen, er blevet rådet bod på den påståede krænkelse, og de anførte betingelser er opfyldte (22).

Det vil endvidere være muligt at råde bod på en sket krænkelse, efter at en klage er indgivet til Kommissionen. En person, der indgiver klage til Kommissionen, skal således ikke alene være »offer« på tidspunktet for klagens indgivelse, men skal bevare denne status under Kommissionens efterfølgende behandling af klagesagen. Hvis der således, efter at der er indgivet klage, men inden Kommissionen har taget stilling til sagens realitet, rådes bod på den skete krænkelse, og de ovenfor anførte betingelser er opfyldt, vil Kommissionen slutte behandlingen af sagen (23).

Betingelsen i artikel 25, hvorefter en klager skal være offer, er således relevant under hele processen.

De måder, hvorpå nationale domstole kan medvirke til at råde bod på en sket krænkelse, vil blive gennemgået nedenfor i afsnit 5.

5. Praktiske muligheder for at råde bod på skete krænkelse

5.1. De nationale domstoles muligheder for at råde bod på krænkelse som følge af for lang sagsbehandlingstid er betydelig større i straffesager end i civile sager.

I *civile sager* er de nationale domstoles opgave navnlig at medvirke til at sikre, at behandlingen af en retssag fremmes med den fornødne hurtighed, således at tvisten kan blive afgjort inden for en rimelig frist. I et vist omfang kan der dog være mulighed for at medvirke til, at der rådes bod på en krænkelse, når den ene part i en civil sag er en offentlig myndighed, der ligeledes er pligtig at overholde konventionen. Hvis en tvist mellem en borger og en offentlig myndighed har været under behandling ved domstolene i så lang tid, at der må antages at foreligge en krænkelse af artikel 6, stk. 1, vil der være mulighed for, hvis der opnås forlig i sagen, jf. retsplejelovens § 268, at forsøge at

påvirke indholdet af forliget på en sådan måde, at dette direkte eller indirekte indeholder en erkendelse af den for lange sagsbehandlingstid, ligesom den erkendte krænkelse skal komme til udtryk i forligets indhold.

Til illustration kan nævnes klagesag nr. 9320/81 (24), der vedrører en civil sag mellem en privat person og en offentlig myndighed. Efter at den private part havde indgivet klage til Kommissionen, blev der indgået forlig mellem parterne i den nationale sag, og forligets indhold var favorabelt for klager, således at han opnåede en retsstilling, der var mere gunstig, end klager ellers ville have haft, ligesom der var taget hensyn til den for lange sagsbehandlingstid. Dette bevirkede, at klager ikke længere kunne anses for offer.

5.2. I tilfælde, hvor en person, der har været tiltalt i en straffesag, ender med at blive frifundet, kan der i visse tilfælde blive rejst krav om erstatning efter retsplejelovens kapitel 93 a. Hvis den straffesag, der endte med frifindelse, har været så lang tid, at sagsbehandlingen må anses for at udgøre en krænkelse af artikel 6, stk. 1, kan nationale domstole komme i en situation, hvor de skal tage stilling til et erstatningskrav, der omfatter en proces, der har været i strid med konventionens krav om en retfærdig rettergang inden for en rimelig frist. I sådanne tilfælde vil domstolene have mulighed for at råde bod på den skete krænkelse i forbindelse med tilkendelse af erstatning.

I en klagesag vedrørende Danmark (25) var der rejst tiltale mod en advokat for blandt andet underslæb. Advokaten blev dømt i byretten, men frifundet i landsretten. Efter frifindelsen fremsatte advokaten krav om erstatning efter retsplejelovens kapitel 93 a, ligesom advokaten indgav klage til Kommissionen. Under ankebehandlingen af erstatningskravet lagde landsretten ved erstatningsudmålingen blandt andet vægt på, at den tid, der var medgået til sagens behandling, ikke kunne anses for forenelig med kravet om en retfærdig rettergang inden for en rimelig frist, ligesom der var tale om en særlig alvorlig sigtelse for en advokat. Blandt andet under henvisning hertil blev erstatningen forhøjet (26). Under henvisning hertil fandt Kommissionen, at der på nationalt plan var rådet tilstrækkelig bod på den påståede krænkelse, og behandlingen af klagesagen blev derfor afsluttet.